

О ПИСЬМЕНЬХЪ ЧРЪНОРИЗЪЦА ХРАБРА

1. Прѣжде оубо словѣне не имѣахѣ писменъ · нъ чрѣтами и рѣзами чѣтаахѣ и гатаахѣ · погани сѣще · крѣстивъше же са · римьскъими и грѣчьскъими писменъи · нѣждаахѣ са писати словѣньскѣ рѣчь без оустроениѣ · нъ како можетъ са писати добрѣ · грѣчьскъими писменъи · богъ или животъ · или зѣло · или дѣвание · или црѣкзи · или чѣловѣкъ · или широта · или широта · или щедротъи · или ѣдь · или ждоу · или юность · или азъикъ · и ина подобна симъ · и тако бѣша мзнога лѣта ·

2. По томъ же чѣловѣколюбьць богъ · строаи всѣ · и не оставлѣа чѣловѣча рода без разоума · нъ вѣса къ разоумоу привода и спасению · помиловавъ родъ славѣньскъ · посъла имъ константина философа · нарицаемаго курила · мѣжа праведьна и истиньна · и сѣтвори имъ · ѿ · писмена и · ѿ · ова оубо по чиноу грѣчьскъихъ писменъ · ова же по словѣньцѣи рѣчи · отъ прѣваго же начьнъ по грѣчьскоу ·

3. они оубо алфа · а съ азъ · отъ · а · зачатъ обоє · и такоже они · подобьше са жидовьскъимъ писменемъ сѣтвориша · тако и съ грѣчьскъимъ ·

4. жидове бо прѣвое писма имѣтъ алефъ · еже са сѣказаетъ оучение · сѣвращаѣще въводимоу дѣтицю · и глагольѣще · оучи са · еже естъ алефъ · и грѣци · подобаще са томоу алфа рѣша · и сѣподоби са речение сѣказаниа жидовьска грѣчьскоу азъикоу · да речетъ дѣтицюу въ оучениа мѣста · ици · алфа бо · ици са речетъ грѣчьскъимъ азъикомъ ·

5. тѣмъ бо подоба са сватъи курилъ · сѣтвори прѣвое писма · азъ · нъ тако и прѣвоемоу писмени · азъ · и отъ бога даноу родоу словѣньскоу · на оутврѣстие оустъ · оучацѣимъ са боукъвамъ · великомъ раздвижениемъ оустъ възгласитъ са · а она писмена маломъ раздвижениемъ оустъ · възгласатъ са и исповѣдатъ са ·

6. Се же сѣтъ писмена словѣньска · сице ѣа подобаетъ писати и глашати · а · б · в · г · д · е · ж · з · и · ѿ · к · л · м · н · о · п · р · с · т · у · ф · х · w · пѣ · ц · ч · ш · з · щ · ь · ѿ · · ѿ · · ѿ · · ю · а · отъ сихъ сѣтъ

· КД · подобна грѣчьскзиимъ писменемъ · сѣтъ же си · а в г д е з и і (ї) к л м н о п р с т у ф х w · и пѣ · хлз · тз · а · дї · по словѣньскоу азъикоу · си · в ж з љ ц ч ш з ц ь ѣ љ ю а ·

7. Дроузнии же глаголютъ · по ѣто естъ · лї · писменъ сѣтворилъ · а можетъ са и мьньшимъ того пѣсати · ѣкоже и грѣци · КД · писменъи пишѣтъ · а не вѣдатъ колицѣмъ пишѣтъ грѣци · естъ бо оубо · КД · писменъ · нъ не наплзньѣтъ са тѣми кзънигъи · и приложили сѣтъ дзвогласьнъихъ · дї · и въ численехъ же · г̄ · ѣе · и · ѣе · и · ѣе · и сзберѣтъ са ихъ · лї · тѣмъже и томоу подобно · и въ тѣжде образъ · сѣтвори сватъи курилъ · лї · писменъ ·

8. Дроузнии же глаголютъ · ѣсомоу сѣтъ словѣньскзи кзънигъи · ни тѣхъ бо естъ богъ сѣтворилъ · ни ти ангели · ни сѣтъ иждеконьнъи · ѣко жидовьскзи · и римьскзи · и елиньскзи · еже отъ кона сѣтъ · и приатъи сѣтъ богомъ · а дроузнии мьнатъ · ѣко богъ самъ естъ сѣтворилъ писмена · и не вѣдатъ са · ѣто глаголютъ окаѣньнии · ѣко · г̄ · ми · азъикъи естъ богъ повелѣлъ кзънигамъ бзѣти бзѣти · ѣкоже въ евангѣлии пишеть · и бѣ дзска написана · жидовьскзи · и римьскзи · и елиньскзи · а словѣньскзи нѣстъ тоу · тѣмъже не сѣтъ словѣньскзи кзънигъи отъ бога · кзъ тѣмъ ѣто глаголемъ · или ѣто речемъ кзъ тацѣмъ безоумьнъимъ · обаѣе речемъ отъ словѣньскзи ихъ кзънигъ · ѣкоже наоучихомъ са · ѣко всѣ по радоу бзѣваѣтъ отъ бога · а не иногдоѣ ·

9. Нѣстъ бо богъ сѣтворилъ жидовьска азъика прѣжде · ни римьска · ни елиньска · нъ сурьскъ · имъже и адамъ глагола · и отъ адама до потопа · и отъ потопа · дондеже богъ раздѣли азъикъи · при стлзпотворении · ѣкоже пишеть · размѣшеномъ же бзѣвшемъ азъикомъ · и ѣкоже са азъици размѣсиша · тако и нравѣи · и обзѣчанѣи · и оуставѣи · и законѣи · и хзѣтросѣи на азъикъи · егупьтомъ оубо землемѣрение · а персомъ · и халдѣомъ · и асурѣомъ · звѣздочѣтение · влзшьвение · врачевание · ѣарование · и всѣ хзѣтросѣи ѣловѣча · жидомъ же сватъиа кзънигъи · въ нихъже естъ писано · ѣко богъ сѣтвори небо и землѣ · и всѣ ѣже на нею · и ѣловѣка · и всѣ

по радюу · такоже пишеть · а елиномъ граматикѣ · риторикѣ · и философиѣ ·

10. Нъ прѣжде сего елини не имѣахѣ своимъ азъикомъ писменъ · нъ финицьскъими писменъи писаахѣ своиѣ си рѣчь · и тако възша многа лѣта · паламидъ же послѣжде пришѣдъ · научьнъ отъ алфъи и витъи · ѿ · писменъ тѣкъмо елиномъ обрѣте · приложи же имъ кадъмъ милиси писмена · ѿ · тѣмъже многа лѣта · ѿ · писменъ писаахѣ · по томъже симонидъ обрѣтѣ приложи · дъвѣ писмени · епихарии же съказатель три писмена обрѣте · и събъра са ихъ · ѿ · по мнозѣхъ же лѣтѣхъ · дионусии граматикъ · ѿ · дъвогласьнъихъ обрѣте · по томъже дъругъи · ѿ · и дъругъи · ѿ · ѣменигѣа · и тако мнози многоъими лѣтъи · едъва събъраша · ѿ · писменъ ·

11. по томъже многомъ лѣтомъ многомъ лѣтомъ минѣвъшемъ · божиемъ повелѣниемъ · обрѣте са · ѿ · мѣжъ · иже прѣложиша отъ жидовьска азъика · на гръцьскъи азъикъ ·

12. а словѣньскъи кънигъи · единъ сватъи константинъ · нарицаемъи курилъ · и писмена сътвори и кънигъ прѣложи · въ малѣхъ лѣтѣхъ · а они мнози многоъи лѣтъи · ѿ · ихъ писмена оустроиша · а · ѿ · прѣложение · тѣмъже словѣньска писмена сватѣиша сѣтъ и ѣстънѣиша · сватъ бо мѣжъ сътворилъ ѣ етъ · а гръцьска елини погани ·

13. Аще ли къто речеть · тако нѣтъ оустроилъ добръ · понеже са постраѣахѣтъ и еще · отъвѣтъ речемъ симъ · и гръцьскъи такожде многоашѣдъи сѣтъ постраѣали · акула и симахъ и по томъ и ини мнози · оудобѣ бо етъ послѣжде потворити · неже пръвое сътворити ·

14. Аще бо възпросиши кънигъѣи гръцьскъи глагола · къто въз етъ писмена сътворилъ · или кънигъи прѣложилъ · или въ кое врѣма · то рѣдъци отъ ихъ вѣдатъ · аще ли възпросиши словѣньскъи боукѣа глагола · къто въз писмена сътворилъ или кънигъи прѣложилъ · то вси вѣдатъ · и отъвѣщавъше рекѣтъ · константинъ философъ · нарицаемъи курилъ · тъ нъи писмена сътвори и кънигъи прѣложи · и методии братъ его

